

HÜMA'DA REHBERLİK

“Dinle yoksa dilin seni çağır eder. Yüzleş yoksa kalbin seni esir eder. Anla yoksa zihnini seni deli eder.” Kızıl derili Atasözü

Mezatçı, hırpalanmış ve çizilmiş olan eski keman için, gülümseyerek:

“Bu ne eder, arkadaşlar? !” diye bağırdı. “Açık arttırmayı kim başlatacak?” “yüz lira, yüz lira”, ardından “iki yüz lira.” “Sadece iki yüz lira mı?”

İki yüz lira, iki yüz lira...

“Kim üç yüze çıkaracak? Yok mu arttıran? Evet, üç yüz lira, üç yüz lira, üç yüz lira satıyorum.” En arka sıralardan, kıvrık saçlı bir adam öne geldi ve eski kemanı aldı, üzerindeki tozu sildi, gevşek yaylarını gererek akort etti ve hoş bir melodi çaldı. Müzik sona erdi ve Mezatçı alçak bir sesle, “keman için ne veriyorsunuz?” dedi sonra onu coşkuyla havaya kaldırdı.

“Yüz bin lira. Peki, kim iki yüz bin lira diyecek?”

“İki yüz bin...”

“Evet, üç yüz bin... Satıyorum, satıyorum, sattım!”

Ama bazıları soruyordu: “Ne oldu da değeri değişti, anlamadık!”

Hemen yanıt geldi:

“ Bir ustanın eli değdi.”

Her birey kendi yaşamının ustasıdır. HÜMA OKULLARININ en büyük ilkesi, her öğrencisinin hayatı daha anlamlı bir şekilde okuyan yaşam ustası olmalarına katkıda bulunmaktadır.

Bireysel rehberlik çalışmalarımız;

- Öğrencilerin algı ve bilgi kapasitelerini üst düzeyde kullanabilmesini ve hayata dair farkındalıklarının artmasını amaçlıyoruz.
- Her bireyin sorunları kişiliği ve bakışı farklıdır. Her soruna farklı çözüm yolları sunuyoruz.
- Öğrenci değerlendirirken sonuç odaklı değil süreç odaklı çalışıyoruz.
- Uygulanan bütün testleri (Dikkat, Reaksiyon, Perspektif Analizi, Renk, Kaygı) her öğrenci ile ayrı ayrı değerlendiriyoruz.
- Paket ders çalışma programı yapmayıp öğrenciye stratejik ders çalışma yöntemlerini öğretiyoruz.
- Öğüt verilmek yerine enerji planlama kılavuzluğu yapıyoruz.
- Öğrencinin sorunlarına bütüncül bir değerlendirme algısıyla yaklaşıyoruz.

- Sınav sonuçlarını net bazında değil öğrenme odaklı değerlendiriyoruz.
- Öğrenciye sorunları yönetme ve çözüm yollarını gösteriyoruz.
- **Teorik bilgilerin yaşamsal döngüye nasıl katılacağına koordinatlarını öğretiyoruz.**
- **Öğrencilerin sosyal uyum gücünü arttırmak ve başarılarını yükseltmek istiyoruz.**

Grup rehberliği çalışmalarımız;

- Konsültasyonel çözüm ortaklığı ekseninde iş birliği çalışması yapıyoruz.
- Stratejik ders çalışma alışkanlığı kazanma yollarını hem bireysel hem grup çalışması olarak öğretiyoruz.
- Sınav sonuçlarının nasıl değerlendirilmesi gerektiğinin ilkelerini anlatıyor ve uygulanmasını takip ediyoruz.
- Başarılı olmanın standartlaşmış yollarını öğrenciyle ortak karar alıp uyguluyoruz.
- Sosyometrik uygulamalardaki sapmaları grup dinamiği içinde çözümlüyoruz.
- Aile seminerleri yapılarak velinin güçlü bir destek birimi haline gelmesine katkıda bulunuyoruz.
- Öfke kontrolü, teknoloji bağımlılığı, kariyer planlama vb. davranışsal, duygusal, sosyal ve akademik gelişim süreçlerini grup etkinliği olarak sunuyoruz.

Önleyici ve yönlendirici rehberlik çalışmalarımız;

- Öğrenci takip dosyasına öğrencinin bütün verilerini kaydediyoruz.
- Her öğrencinin bütün gelişim sürecini ayrıntılı olarak takip ediyoruz.
- Danışman öğretmen ve diğer branş öğretmenleriyle birlikte hareket ediyoruz.
- Akran danışmanlığını aktif olarak uyguluyoruz.
- Her birey özeldir ilkesi ile hareket ediyor ve çözüm yolları belirliyoruz.
- Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini saptayıp geliştirmek istiyoruz ve kariyer planlamasında karakteri ve yeteneği birlikte değerlendiriyoruz.
- Kişisel problemleri (Yakın birinin kaybı, davranış sapmaları, yaşanan bir rahatsızlık, ani davranış değişiklikleri, anne - baba ayrılığı vb.) atlamadan kontrol ediyoruz.
- Yanlışın doğruyu nasıl çağırdığı ve yanlışın sonuçlarını yaşama indirgenerek öğretiyoruz.
- Doğruyu bilmek yeterli değildir. Önemli olan doğruyu yapmaktır.
- Öğrencinin çalışmamaya değil öğrenme ve sorunlarını çözmeye direnç göstermelerini istiyoruz.

STRATEJİK DERS ÇALIŞMA YÖNTEMLERİ

Ülkemizde ders çalışma eylemine yönelik birçok teori vardır. Bu teoriler genelde öğrencinin bireysel algısını dikkate almayan genel öneriler olarak kalmıştır. Her öğrenciye aynı programı yapmak bireysel farkları önemsizleştirmektir. Öyleyse çalışma programı yapmayı aklınızdan çıkarın. Çünkü çalışma programı çalışma saatleriyle birlikte zaten şekillenmiş olacaktır. Hangi müfredattan sorumlu olduğunuz, ne tür donanımlar edinmeniz gerektiği açıktır. Size düşen programı yapmak değil belirlediğiniz zaman diliminde çalışmanızı yürütmektir.

Bunun için:

1-Çalışma stratejinizi haftalık organize edin.

2-Haftalık çalışma organizenizde sadece dersleri değil, konu başlıklarını da belirleyin. Çalışmaya başlamadan önce neye çalışacağınızı bilmelisiniz. Hem zihnimiz hazır olup hem de neye çalışıp çalışmadığımızın kontrolü elinizde olur.

3-Hafta içinde tasarlayıp, herhangi bir nedenle çalışamadığınız konuları “Çalışma Günlüğünüze” not alın.

4-Ders çalışmada esas olan şey devamlılıktır. Her gün çalışın ama yeterince çalışın.

5-Zorlandığınız derslerde en az iki konuyu çok iyi öğrenin. Bu konuları bıkkınlık getirse bile en az yirmi dört(24)gün belirli aralıklarla tekrar edin. Bu uygulamadan sonra ilerleyen konuları çok daha çabuk kavradığınızı ve rahatladığınızı göreceksiniz.

KİŞİSEL ÖN HAZIRLIK

1-Çalışma isteği oluşmasını beklemeyin. Kendiliğinden gelmeyecektir. Haklarınızı ve yeteneklerinizi kullanmak için onları zorlamalısınız. İstek olmasa bile kendinizi buna mecbur hissedin. Bu konuda ailenizden ve öğretmenlerinizden yardım alın. Ama önce kendinize yardım etmezseniz size kimse yardım edemez.

2- “çalışmaya konsantre olamıyorum”, “derse yoğunlaşamıyorum” gibi ifadeleri kesinlikle kullanmayın. Bir adayı bozguna uğratan enerjisini yok edecek en tehlikeli ifadeler bunlardır. Beyin bu ifadeyi geliştirip size benimsetir. Buna izin vermeyin.

3-Her zaman, her şeyin daha iyisi vardır. Elinizden gelenin en iyisini yapabilirsiniz. Kendi kendinize kolay ikna olmayın. Gayret edin. Olumsuz bir duruma yapılacak en iyi itiraz gayrettir.

4-Çalışma ortamınız sadece çalışma amacınıza hizmet etmelidir. O ortamda ders dışında herhangi bir işle uğraşmayın. Yeme-içme –müzik gibi ihtiyaçlarınızı dinlenme saatlerinde ve farklı bir ortamda gidirin. Aksi halde masada sadece kafanız değil, hisleriniz ve midenizde çalışır,

5-Çalışma masanızda sadece o günün programına ilişkin kaynaklar ve testler yer alsın. Bütün kitapların bulunduğu bir ortam kaygı ve verimsizlik yaratır.

6-Çalışma için her gün benzer zaman aralığı kullanın. Farklı saatlerde çalışmayın. Sınav hazırlığı gibi uzun süreç isteyen çalışmalarda alışkanlık kazanmak zordur. Saatleri değiştirirseniz uyum zorluğu çekersiniz ve çalışmayı erteleme ihtimaliniz artar.

7-Her gün, her bölüme yönelik ders çalışmayabilirsiniz. Günde en az iki ayrı derse çalışıyorsanız bu yeterli olabilir. Ancak; her gün mutlaka her derse yönelik az da olsa soru çözmelisiniz. Biliyorsunuz sınav sadece bilgi ölçen bir süreç değildir. Kondisyon ister. Soru egzersizi yapmadığınız derslerin sınavda size sorun çıkartacağını unutmayın.

8-Bir gün için normal şartlarda toplamda 80-100 sorunun altına kesinlikle düşmemelisiniz. Eğer sınav yaklaşmış ise bu rakamı 180 - 250 aralığının altına düşürmemeye çalışın. Olumsuz şartlarda bile en az 120 soru çözmelisiniz. İyi bir kondisyon için bu kaçınılmazdır. Günlük soru sayınızı her derse eşit bir şekilde değil, adil bir şekilde dağıtın

9-Ders çalışmada esas olan şey çok soru ya da çok saat çalışmak değildir. Esas olan şey çalışılan konun zihinde anlamlı bir bütünlük oluşturmasıdır. Yani çalışılan konuyla ilgili her türlü soruya yorum yapıp kalem oynatılıyorsa o konu anlamlı hale gelmiş demektir.

10-Çalışma stratejisinin en temel yapısı tekrardır. Tekrar her ay sonu yapılmaz. Bir dersle ilgili her yeni konuya geçmeden aynı dersin eski konularından belirlenmiş bir düzende tekrar yapılır. Örneğin yeni konu olan beş nolu konuya geçmeden önce aynı dersin bir nolu konusuyla ilgili bir test çözüp ondan sonra yeni konuya geçmek gerekir.

11-Çalışma zincirinizin kopacağını hissettiğiniz an hemen çevrenizdeki en yakın kişiden(aile, öğretmen, arkadaş) içinde bulunduğunuz durum için tanıklık etmesini isteyin. Moral desteği alın. Bu sizin toparlanmanıza yardımcı olacaktır.

Sonuç olarak başarı akıllı bir hazırlıktan yanadır. Kim zamanı ve riski kontrol edip yönetebilirse başarı onun için kaçınılmaz olacaktır. Çünkü bir öğrencinin işi öğrenmektir .Öğrenmede zamana yayılmış bir süreçtir. O halde lütfen işinizi ciddiye alın...

ŞEMSETTİN TÜZEL

SINAV STRATEJİLERİ UZMANI

SON ŞANS

' Bu son gününüz. Bugün onlara hiçbir şeyinizi vermeyeceksiniz ama onların her şeyini alacaksınız'.

Bu söz, bir komutanın sayı olarak kendilerinden çok daha fazla ve büyük bir hırsıyla üzerlerine doğru gelen bir ordunun karşısında bekleyen savaşçılara, çarpışma öncesi söylediği ilk sözleri... Niye bunu söylüyorsunuz, savaşa mı gidiyoruz diye düşünebilirsiniz. Mesele aslında şu; bakış açısı ya da olaylara karşı durduğumuz yer. Özeleştirici olarak ifade etmek gerekirse biz toplum olarak genelde karamsarlığa yakın duran bir bakış açısına sahibizdir. Umutlu ya da olumlu düşünmeyi pek yakıştıramayız kendimize. Bunu en iyi sınav hazırlığı döneminde görürüz. Daha sınav gelmeden, ders çalışırken bile aklımızın bir köşesinde; kaybetmek, ya olmazsa, ya bir şey olursa bu son şansım, vb. olumsuz düşünceleri beslemeye devam ederiz. Zararsız gibi duran, sadece bir fikir gibi görünen bu düşünceler sınav anında ve sınavdan önce karşımıza farklı yüzlerle çıkar. Öyle ki denemelerde netlerin düşmesi, bildiğin soruların yapılamaması, zamanın yetiştirilememesi görülen en net örneklerdir.

Bu sınav son şansın olsa ne yaparsın?

*Bu son şansım, cümlesi bu şekliyle gerilimi kaçınılmaz kılan bir ifadedir. Ama 'Bu son şansım öyleyse bu şansını iyi değerlendirmeliyim, daha çok gayret etmeliyim' ifadesi daha mantıklı bir düşüncedir.

*Düşünce olarak kazanmak ya da kaybetmek gibi zamanı gelmemişlerin yasını ve karamsarlığını yaşamamalıdır. Hakkıyla çalıştıysan karşılığını mutlaka alacaksın, fikri seni daha güçlü yapacaktır.

*Bilgi kontrolü olarak; elinde olan iyi bildiğin konuları tekrar etmeli, az bildiğin konuları tamamlamalıdır. Bilmediğin konuyu sınava kadar anlamlı hale getiremeyeceksen bu konuyla ilgili bir çalışma yapma. Anlamlı hale getirilmiş bilgi seni daha güçlü yapar, zihinde şekillenmemiş bilgi ise zihni bulandırmaktan başka bir işe yaramaz.

*Deneme sınavlarında gerçek sınavda uyman gereken temel kuralları uygulamalıdır. Optik işaretleme, soruya takılmama, algı düşmelerinde dinlenme, kontrolsüz bir şey yapmama vb. sınavın olmazsa olmaz kurallarını denemelerde iyi prova etmelisin.

*Deneme sınavlarında aldığın puanları değil denemenin sana verdiği mesajı iyi okumalıdır. Her denemeye gerçek sınavın bir provasını gibi bakmalı sonucuna değil ne öğrettiğine takılmalıdır.

*Denemelerde genellikle yanlış yaptığın soruların benzerlerini, çıkmış sınav sorularında gözden geçirmeli ve gerçek sınavda bu soruların benzerleriyle karşılaştığında çözümden sonra kontrol için o soruya geri dönmelisin.

*Gerçek sınavda, 'bu sınav bir insan ürünüdür: Eksik olabilir, özürlü olabilir ama asla aşılamaz değildir', düşüncesini hep güçlü tutmalısın.

Sonuç olarak biz bu sınavda başarılı olmak istiyorsak, sınavın kurallarına göre duruş belirlememiz gerekiyor. Eğer sınavda soruya takılırsan, eğer sorunun altında bir şeyler ararsan, (test tekniğinin en büyük mecburiyeti soruların ardına başka bir anlam ve doğru saklayamamasıdır çünkü test sistemli sınavlar, kendi iç tutarlılığını ve geçerliliğini riske edemez), eğer kontrolden çıkarsan(yapamadığında alan değiştirememek, kötü geçen bir alanın psikolojisini diğer alanlara yansıtmak, acele etmek, optik form işaretleme disiplininin kopmak, kolay tanımlamasıyla soruları zihinden çözmek, bu kadar kolay bir soru olamaz düşüncesinin tereddüdünü yaşayıp gereksiz yorumlar yapmak, bütün seçenekleri okumamak vb.) sınavın eleme amacına hizmet etmiş olursun. Öyleyse duygularla değil aklımızla hareket edip, sınavın eleyeceği bir aday olmaman umuduyla..

ŞEMSETTİN TÜZEL

SINAV STRATEJİLERİ UZMANI

KÖPEK BALIĞI

Hayatımızı üç büyük güç yönlendirir; çevre, kalıtım ve öz....Öz, en güçlü ve belirleyici olanıdır. William James, zamanın en büyük buluşunu, insanoğlunun hayatını , davranışlarını değiştirerek değiştirebileceğinin farkına varmak olarak gördü. Değiştirebilmek, sadece insanın özünde var.Bu değişimin olabilmesi için güçlü bir neden gerekir.İyi bir üniversitede okumak veya iyi bir lisede okumak istiyorsan ama bir türlü çalışma masasına oturamıyorsan, sürekli bahaneler üretiyorsan bu durumun altında yatan en güçlü sebep iyi bir çalışma nedenin yok demektir. Öyleyse güçlü bir hareket için güçlü bir neden bulmamız gerekiyor..

Japonların en çok sevdiği yemek taze balıktan yapılan suşidir.O kadar çok seviliyor ve tüketiliyor ki yakın kıyılarda tutulacak balık kalmıyor. Balıkçılar, uzak denizlere açılmak için büyük gemiler yaparlar. Balık tutmak için uzaklara gitmek demek gidiş-geliş zamanın uzaması demektir.Balıkçılar uzak denizlerden gelirler ama balıkları satamazlar. Çünkü balıklar bayatlamıştır. Bu sorunu çözmek için gemilere büyük soğuk hava depoları yaparlar ve sefere çıkarlar. Geriye döndüklerinde balıkları yine satamazlar. Bu sefer ki gerekçe ,donmuş balıktan suşi olmamasıdır. Bu sorunu çözmek için bu sefer gemilere büyük su havuzları yaparlar. Madem ki taze balık gerekiyor canlı balık demek taze balık demektir, düşüncesiyle sefere çıkarlar. Seferden dönerler yine hayal kırıklığı çünkü balıkları yine satamazlar. Sebep, havuzlara konan çok sayıda balığın, uzun süren seferlerde sıkışmadan dolayı etinin gevşemesidir. Balıkçılar uzun süre düşünürler ve çok iyi bir çözüm bulurlar. Çözüm basittir ama zekicedir.Havuzların içine normal büyüklükte köpek balığı atarlar. Havuzdaki balıklar köpek balığı tarafından yenmemek için kaçarlar. Kaçmak demek hareket demektir ve hareket demek diri kalmak demektir. Sefer dönüşü balıklar satılır çünkü balıklar hem taze hem de diridir.

Sevgili sınav adayı arkadaşım eğer çalışma arzun yoksa, kendini sürekli yorgun hissediyorsan, istikrarsız bir tempon varsa hemen zihnine bir köpek balığı at. Bu seni diri tutacaktır. Çalışıyor ama bir türlü istediğin yere gelemiyorsan, her sorunun yeni çözüm yolları açtığını unutmamalı ısrarla ÇALIŞMAYA devam etmelisin.

ŞEMSETTİN TÜZEL

SINAV STRATEJİLERİ UZMANI

ANA - BABA ATÖLYE-I

“FAZLALIKLARI ATIN”

Napolyon'un güvendiği komutanlarından bir tanesi çok kritik bir bölgeyi kaybeder. Komutan, Napolyon'un huzuruna çıkacaktır. Komutan, Savaşı kaybetmesinin gerekçelerinin yazılı olduğu uzun bir liste hazırlar. Huzura çıkar ve Napolyon sinirli bir şekilde: Hadi anlat, niye kaybettin, der. Komutan uzun listeyi okumaya başlar: Bir; barut bitti, iki; erzak bitti... Napolyon hemen müdahale eder ve komutana: Sus, açıklama yapma, barutun bittiyse diğer gerekçelere gerek yok, der. Soru şu, barut ne ya da kim? Barut bilgi olabilir, ideallerimiz olabilir ya da çocuğunuz olabilir. Çocuğumuz barutsa bitmesini nasıl engelleriz? Belki bir reklamın mesajı sorumuza cevap olabilir. Reklamın içeriği; müzik, efektler, ışıklar ve arabadan kurulmuş. Araba sahneye geldiğinde sesli komut geliyor; müziği kapatın, efektleri kaldırın, ışıkları kapatın... Ve esas mesaj veriliyor; geriye sadece arabanın doğal görüntüsü kalıyor. Çocuğumuz için sınavı kaldıralım, beklentileri kaldıralım, aile algısındaki - biz olmadık çocuğumuz olsun-komplekslerini kaldıralım, gelecek kaygısını da kaldıralım geriye kalan, ne kadar çocuğunuz anlatıyor ya da tanımlıyor? Geriye kalan, istediğimiz ya da istemediğimiz kişiliğin ne kadarını oluşturuyor acaba?

O kadar çok telaşlarımız, yapacaklarımız var ki bunları yapma yükü kendimizi kendimize unutturuyor. Aslında insan bazen kendi çıkmazından çıkıp olayları ve kendini yukarıdan okumalı ki kendinin, ne olduğunun farkına varabilsin. Öyle ki bazen bir şey yapmaya çalışırsın-iyi niyetle- daha iyi olsun diye ama yaptığın şeyi yapmasan belki de her şey daha iyi olacaktır. Her doğru her yerde ve zamanda aynı doğru olmayabiliyor. Hiçbir anne-babanın, öğretmenin ya da çevrenin iyi niyetinden şüphe edilemez ama bir yerde bazı doğrular güçlü bir yanlış olabiliyor. Örneğin öğrenci sınava girdiğinde normalde yaptıklarını yapamıyor, zamanı yetiştiremiyor, okuduğunu anlamıyor, soruya takılıyor, acele edip kontrolden çıkıyor ve alabileceğinden daha kötü bir performansla sınav deneyimi sona eriyor. Bu sonucun arkasında kimler ya da ne var? Biraz aile, çevrenin etkileri, öğretmenler, kaynağı belirsiz ama bizim kendi

üzerimize aldığımız yanlış etiketleri ve öğrencinin kendisi... Aile beklentisini - ben olamadım çocuğum olsun tavırları, çocuğu ne isterse yapan gerekçe olarak ta başkasından neyi eksik çocuğumun diyen, kazanamazsan bittin sen bakışları atan ya da hiçbir şekilde ilgilenmeyen vb.- bir an için bitirse, öğretmen sana güveniyorum, aile sana inanıyorum demese, televizyona insanlar çıkıp şunu unutmayın, beslenmenize dikkat edin komutları vermese, her şey olması gerektiği gibi olsa yani yalın basit ve doğal. İşte bunu yaptığımızda geriye daha gerçekçi bir kişilik kalmaz mı?

Hangi tutumun doğru ya da yanlış olduğunu söylemek telaşında değiliz. Her birey kendi şahsına özgü bir kişiliktir. Amaç basittir: Bir insan eseri olan sınavı olması gereken yerde tutmaya çalışıyoruz, eksik, özürlü ve aşılabilecek bir yerde... Görülen gerçek şu ki bir şey ne kadar çok konuşulursa gündemde tutulursa o kadar çok çoğaltılıyor ve büyütülüyor. Herkes kendi işini yapmalıdır. Biz çocuklarımızın yerine, onların adına artık iş yapmamalıyız. Ama bu ilgilenmeyelim, çocuğumuzu kendi haline bırakalım anlamına gelmiyor. Sadece özün dışındaki figürleri kaldıralım ve barutun bitmesine fırsat vermeyelim. İşte o zaman çocuğumuzu daha iyi göreceğiz ve daha çok kendisi olan çocuğumuzu seyredeceğiz. Bilinen şudur ki Hz. Nuh, gemisini tufandan önce yapmıştır. Doğruyu yapmak için geç kalmamanız en büyük arzumuzdur...

ŞEMSETTİN TÜZEL

SINAV STRATEJİLERİ UZMANI

ANA - BABA ATÖLYE-II

“SORUMLU MU YOKSA SORUNLU MU BİR GENÇLİK”

Modern toplumların en büyük çıkmazı yaşamların standartlaşıp özünün sıradanlaşmasıdır. Sanal bir dünyanın içinde apartman kültürüyle yetişen nesiller var artık. Yaşamın acımasız gerçeklerini sadece filmlerden öğrenen bir toplum olduk. Sanal alemin zayıf karakterlerini biz yetiştirdik. Hatta çocuğumuzu iyilik olsun diye, “Ben çektim çocuğum çekmesin düşüncesiyle” yetiştirdik. Sınırsız imkânlar tanıyarak çocuklarımızın gelişimlerine yardımcı olduğumuzu düşündük. Her şeyi yapınca her şeyin eksiksiz olacağını düşündük. Oysa rahata alışan, mücadele etmenin ne demek olduğunu bilmeyen, bir şeyin yokluğunu çekmeyen, hayır cevabını bilmeyen, hayatın hep toz pembe süreceğini sanan, yaptıklarının sorumluluğunu üstlenmeyen bir gençlik yetiştirmişiz. Rehber öğretmenlerin çok sık karşılaştıkları bir tablo durumu özetliyor sanırım: Veli çocuğundan şikayetçi, “Oğlum hiç ders çalışmıyor. Sene sonunda sınavlar var. Hiç umurunda değil. O hala internette, hala arkadaşlarıyla oyun oynamak derdinde. Derslere karşı hiçbir şekilde kendini sorumlu hissetmiyor. Onun hayatı için saçımı süpürge ediyorum. Yemiyorum, içmiyorum geleceği için dershaneye gönderiyorum ama olmuyor o bu durumun hiçte farkında değil.” İlginç aslında ailenin sınav yaklaştığında akli

başına geliyor. Oğlunun sorumluluk sahibi bir birey olması gerektiğini düşünüyor. Doğru işi zamanında yaparsanız, doğru anlamlıdır.

Nasıl evlat yetiştirmeliyim ki çocuğum toplum için sorunlu değil sorumlu bir birey olsun:

- 1- Aman çocuğuma bir şey olmasın düşüncesiyle koruyucu bir aile tutumu içinde olursak onun kendi güçlerini keşfetmesine izin vermezsek koruyalım derken özgürlüğüne engel olursak işte o zaman özgüveni düşük çevresine bağımlı bir gençlik bizi bekler. Aile içinde her işine koşan sizler varsınız ama dışarıda hiç kimse ona siz gibi davranmayacak.
- 2- Her şeyin bir karşılığı olduğuna hazıra dağların dayanmadığını öğretmemiz gerekiyor. Hani bir anı anlatılır hep. Çocuk babasından bisiklet ister. Babası oğlunun eline limon verir al bu limonları pazarda sat der. Çocuk limonları satar... Babası da aferin oğlum der ve gider çocuğuna bisiklet alır. Tabi çocuk çok sonra öğrenecektir. Limon satarak kazandığı parayla bisiklet almanın imkânsız olduğunu. Ama o gün babanın çocuğuna öğrettiği her şeyin bir karşılığı olduğuna emek olmadan yemeğin olmayacağını çocuk öğrenmiştir.
- 3- Çocuklarımıza kıyamıyoruz. Sorumsuzluklarına göz yumdukça onlar hep ağlamayı bir çözüm yolu olarak görecektir.
- 4- Kural basit aslında yaşına uygun sorumluluk vermek ve ardından da aferin diyebilmektir.
- 5- Sorumluluk sahibi bir birey istiyorsak özgür bırakıp güvenmek gerekir. Başardıkça özgürlük çemberini genişleterek sorumluluk sahibi gençler yetiştirebiliriz.
- 6- Sorumluluk kazansın, güveni artsın diye kendi sorumluluğunuzu çocuğunuza yüklemeyin. Bu çocuğunuzun kendine olan güvenini kaybetmesine yol açabilir. Alacaklarınızı on üç yaşındaki çocuğunuza tahsil ettirseniz çocuğunuz çok erken büyür. Olumsuz bir durumda unutamayacağı bir durumla da karşı karşıya kalabilir.
- 7- Koşulsuz sevgi her kapıyı açar. Çıkar amaçlı ilişkilerden kaçınmalıyız. Ders çalışırsan seni daha çok severim gibi... ifadeler kullandığımızda çocuğumuz arkadaşlık ilişkilerinde de çıkara dayalı samimiyetten uzak bir ilişki ortaya çıkar.
- 8- Çocuğun kişiliği değil davranışları eleştirilmelidir. Sorumluluk kazandırmak davranışla ilgili bir durumdur bunu karakterle örtüştürmek yanıltıcıdır.

Sonuç olarak kozadan çıkmaya çalışan tırtıla acıyıp kozanın ağzını genişletmek, tırtılın kelebek olup uçuşmasını engellemek demektir.

ŞEMSETTİN TÜZEL

SINAV STRATEJİLERİ UZMANI